

KAMU YÖNETİMİNDE KİMLİK KRİZİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Veysel EROL¹

Öz

Bu çalışmada, kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorunu ele alınmaktadır. Kamu yönetimi disiplininde 'kimlik' tartışmaları, kamu yönetiminin ortaya çıkış tarihinden günümüze kadar varlığını sürdürmüştür. Kamu yönetiminde kimlik krizi ifadesinin ise ilk defa 1968 yılında Dwight Waldo ile birlikte gündeme geldiği ve kamu yönetimi literatüründe bu ifadenin sıkça tartışılmaya başlandığı bilinmektedir. Kamu yönetimi disiplinin çalışma alanının ne olması gerektiği ile ilgili geleneksel kamu yönetimi ve yeni kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde, 'yeni kamu yönetimi hareketi', 'yeni kamu işletmeciliği', 'yeni kamu hizmeti' ve 'neo-Weberyen devlet' olmak üzere birçok farklı yaklaşım geliştirilmiştir. Ancak hem birbirinden etkilenen hem de birçok açıdan birbirinin tekrarı olarak ortaya çıkan bu yeni yönetim yaklaşımları, kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorununa yönelik istenilen şekilde çözüm sağlayamamışlardır. Çalışmanın amacı da kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorununun çözümüne yönelik birçok yaklaşım geliştirilmesine rağmen kimlik krizinin hala devam ettiğine dikkat çekmektir.

Anahtar Kelimeler

Geleneksel Kamu Yönetimi
Yeni Kamu Yönetimi
Yeni Kamu İşletmeciliği
Yeni Kamu Hizmeti
Kimlik Krizi

Makale Hakkında

Araştırma Makalesi

Gönderim Tarihi : 04.01.2023
Kabul Tarihi : 03.02.2023
E-Yayın Tarihi : 15.06.2023
DOI : 10.58702/teyd.1229356

¹ Dr., Kamu Yönetimi Bölümü, e-posta: veysel.erol43@gmail.com, ORCID: 0000-0002-6949-768X.

AN ASSESSMENT OF THE IDENTITY CRISIS IN PUBLIC ADMINISTRATION

Abstract

In this study, the problem of identity crisis in public administration is discussed. Discussions on 'identity' in the discipline of public administration have continued to exist since the emergence of public administration. It is known that the expression of identity crisis in public administration came to the fore with Dwight Waldo for the first time in 1968 and this expression is frequently discussed in the public administration literature. Within the framework of the traditional public administration and new public administration understanding of what the field of study of the discipline of public administration should be, many different approaches such as 'new public administration movement', 'new public management', 'new public service' and 'neo-Weberian state' developed. However, these new management approaches, both influenced by each other and emerging as the repetition of each other in many respects, could not provide a desired solution to the identity crisis problem in public administration. The aim of the study is to draw attention to the fact that although many approaches have been developed to solve the identity crisis problem in public administration, the identity crisis still continues.

Keywords

Traditional Public Administration
New Public Administration
New Public Management
New Public Service
Identity Crisis

Article Info

Research Article

Received : 04.01.2023
Accepted : 03.02.2023
Online Published : 15.06.2023
DOI : 10.58702/teyd.1229356

Kaynakça Gösterimi: Erol, V. (2023). Kamu Yönetiminde Kimlik Krizi Üzerine Bir Değerlendirme. Toplum, Ekonomi ve Yönetim Dergisi, 4 (1), 145-162.

Citation Information: Erol, V. (2023). An Assessment of the Identity Crisis in Public Administration. Journal of Society, Economics and Management, 4 (1), 145-162.

GİRİŞ

Kamu yönetimi bilimi, diğer sosyal bilim dallarıyla karşılaştırıldığında oldukça genç sayılabilecek bir disiplin olarak karşımıza çıkmaktadır. Kamu yönetiminin ortaya çıkış süreci oldukça eskiye dayanmasına rağmen bilimsel olarak ele alınması 1800'li yıllardan sonra olmuştur. Özellikle 1887 yılında Woodrow Wilson tarafından 'İdarenin İncelenmesi' adlı makalenin yayınlanmasıyla birlikte kamu yönetimi disiplinin gelişim süreci hızlanmış ve dünyada büyük ilgi görmeye başlamıştır. Dolayısıyla 1887 yılı bilimsel olarak kamu yönetiminin başlangıç tarihi olarak genel kabul görmektedir.

Kamu yönetiminin ortaya çıkış süreciyle birlikte uygulanmaya başlanan geleneksel kamu yönetimi anlayışı, 1970'li yılların sonuna kadar göreceli olarak varlığını devam ettirmiştir. 1970'lerden sonra yaşanan hızlı değişim ve dönüşümler karşısında yetersiz kalan geleneksel kamu yönetimi anlayışı yerine ise yeni kamu yönetimi anlayışı benimsenmeye başlanmıştır. Geleneksel kamu yönetimi anlayışında genel olarak, merkeziyetçilik, katı kuralcılık, hiyerarşi, tekelcilik, gizlilik ve sabit ücret gibi temel ilke ve değerler ön planda iken; yeni kamu yönetimi anlayışında ise adem-i merkeziyetçilik, esneklik, şeffaflık, vatandaş odaklılık ve performansa göre ücret gibi temel özellikler ön plana çıkmaktadır.

Kamu yönetiminin başlangıç tarihinden günümüze kadar geleneksel kamu yönetimi anlayışının eksikleri üzerinde geliştirilen birçok kamu yönetimi yaklaşımı uygulama şansını elde etmesine rağmen kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorununa istenilen şekilde çözüm bulunamamıştır. Kamu yönetiminde kimlik krizi ifadesi, ilk defa 1968 yılında Dwight Waldo tarafından kullanılmış ve kimlik krizi sorunu hem yabancı yazında hem de Türk yazında uzun bir süredir tartışma konusu olarak karşımıza çıkmaktadır. Literatür taraması yapılarak oluşturulan bu çalışmada da kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorunu ele alınmaktadır.

Çalışmada, kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorununun değerlendirilebilmesi için öncelikle kamu yönetiminin gelişim sürecine değinilmektedir. Ardından hem yabancı yazında hem de Türk yazında kamu yönetimindeki kimlik krizi sorununu ele alan çalışmalar üzerinde durulmaktadır. Daha sonra ise kimlik krizi sorununa yönelik çözüm arayışları ele alınmaktadır. Sonuç kısmında ise elde edilen bulgular çerçevesinde genel bir değerlendirme yapılmaktadır.

1. Kamu Yönetiminin Gelişim Süreci

Sözlük anlamıyla kamu, 'bütün', 'amme' ve 'halk' gibi anlamlara gelmektedir. Dolayısıyla kamu yönetimi, en geniş ve en kısa tanımıyla halkın yönetimi olarak ifade edilebilir (Parlak ve Sobacı, 2005: 7). Kamu yönetiminin ortaya çıkış süreci oldukça eskiye dayanmaktadır. Nitekim kamu yönetiminin, medeniyetlerin yükselmeye başlamasıyla ve yönetim kavramının ortaya çıkmasıyla başladığı bilinmektedir. Örneğin, Eski Mısır'da sulama, Nil Nehri üzerinden gelecek olan su baskınlarından koruma, tarım faaliyetleri ve piramitleri inşa etme sürecinde yönetim anlayışı bulunmaktaydı. Eski Mısır'ın yanı sıra, Çin'de Han Hanedanlığı döneminde Konfüçyüs anlayışının da etkisiyle liyakatli ve yetenekli olan kişilerin devleti yönetmesi önemsenmekteydi. Avrupa'da Eski Yunan, Roma, İspanya ve Osmanlı Devleti de yönetsel kural ve usullere göre yönetilmekteydi (Çevik, 2010: 13). Ancak kamu yönetiminin ortaya çıkış süreci eskiye dayanmasına rağmen bilimsel olarak ele alınması

ve dünyaya yayılması 1800'li yıllardan sonra gerçekleşmiştir. Dolayısıyla kamu yönetimi bilim dalı, diğer bilim dallarıyla karşılaştırıldığında oldukça yeni sayılmaktadır.

Kamu yönetiminin gelişim sürecinde etkili olan kaynakların başında Kameralizm gelmektedir. Prusya'da Kameralizm çalışmaları için 1729 yılında iki profesör görevlendirilmiş ve yönetim ile ilgili yaptıkları çalışmalar resmi olarak hem tanınmış hem de kurumsallaştırılmıştır (Rutgers, 2010: 7). Kamu yönetiminin özel bir alan olarak ele alınmasında son derece etkisi olan Kameral Bilimler Kürsüleri, yönetime, liyakatli ve iyi yetişmiş insan gücünü kazandırma amacıyla hareket etmişlerdir (Eryılmaz, 1994: 12). Yapılan bu çalışmalar, kamu yönetiminin diğer bilim dallarından bağımsız bir şekilde ele alınmasında önemli bir etkisi olmuştur.

Kamu yönetimi adıyla yayınlanan ve oldukça dikkat çeken ilk önemli çalışma, 1812 yılında Charles Jean Bonnin tarafından yazılan 'Kamu Yönetimi İlkeleri' adlı üç ciltlik kitaptır. Bu kitapta, kamu yönetiminin temel ilkeleri hem kapsamlı hem de sistemli bir şekilde ele alınmıştır. Bonnin'in kamu yönetimi, birbirinden oldukça farklı olan hukuk, istatistik, maliye ve muhasebe disiplinlerini kapsamaktadır. Kamu yönetimini bir bilim dalı olarak gören Bonnin, bu bilim dalının dürüstlük, adalet, toplumsal sorumluluk, kamu düzeni ve kamu yararını içermesinden dolayı normatif nitelikte olduğunu ifade etmektedir (Karasu, 2004: 227-228).

Kamu yönetimine yönelik ilk kitap her ne kadar Bonnin tarafından yazılsa da, kamu yönetiminin ayrı bir disiplin olarak ele alınması ve bu disiplinin dünyaya yayılması 1887 yılında Woodrow Wilson tarafından yazılan 'İdarenin İncelenmesi' adlı makale ile birlikte olduğu bilinmektedir. Dolayısıyla 1887 yılı, kamu yönetimi disiplinin başlangıç tarihi olarak kabul edilmektedir. Wilson'a göre anayasaları uygulamak, onları yapmaktan çok daha zordur. Bundan dolayı yönetimin, siyasetten ayrılarak ayrı bir bilim dalı olarak ele alınması gerektiği ifade edilmektedir (Ergun, 2004: 8-9). Wilson, kamu yönetimini, seçilen siyasetçilerin emrinde ve onların yönlendirmesiyle hareket eden devletin teknik bir aygıtı olarak görmektedir (Şaylan, 2000: 7). Wilson, yazmış olduğu makalesinde kamu yönetiminin ayrı bir iş alanı olduğunu belirtmekte ve sağlam ilkelere dayanması gerektiğini ifade etmektedir. Wilson ayrıca yönetim biliminin evrensellik ve normatiflik gibi özellikler taşıdığını ve başka alanlarda kullanılan başarılı yönetsel yöntemlerin kamu yönetiminde de başarılı bir şekilde kullanılabileceğini öne sürmektedir (Emre, 2003: 4-5).

Kamu yönetim biliminin gelişim sürecinde oldukça etkisi bulunan diğer bir önemli yazar da Frank J. Goodnow'dur. Goodnow, 1900 yılında yazmış olduğu 'Siyaset ve Yönetim' adlı çalışmasında, yönetim ile siyasetin kesin bir biçimde ayrılması gerektiğini ifade etmiş ve kamu yönetimini siyasi olarak tarafsız olan, performans odaklı, profesyonel ve duyarlı bir devlet aygıtı olarak görmektedir. Goodnow çalışmasında, siyasetin karar veren bir makam olduğunu, yönetimin ise teknik bir hizmet aracı olarak siyaset tarafından verilen kararları uygulamakla yükümlü olduğunu ifade etmektedir (Çevik, 2010: 14). Wilson'un ve Goodnow'un siyasetin ve yönetimin birbirinden ayrı alanlar olarak ele alınması gerektiği düşüncesi, büyük tartışmalara neden olmuş ve bu konudaki fikir ayrılıkları günümüzde de varlığını devam ettirmektedir.

Kamu yönetiminin gelişim sürecinde Bonnin, Wilson ve Goodnow tarafından yazılan çalışmaların yanı sıra, 1911 yılında Frederick R. Taylor tarafından yazılan 'Bilimsel Yönetimin İlkeleri', 1916 yılında Henri Fayol tarafından yazılan 'Genel ve Endüstriyel Yönetim' ve Max Weber tarafından yazılan 'Bürokrasi Teorisi' adlı çalışmaların da önemli etkisi bulunmaktadır. Bu önemli çalışmalarda, genel olarak yönetimin verimli çalışması için nasıl bir yöntemin izlenmesi gerektiği ifade edilmekte ve bu çalışmalar geleneksel ya da klasik olarak ifade edilen kamu yönetiminin temel ilke ve özelliklerini oluşturan kuramsal temelleri meydana getirmektedir.

Kamu yönetiminin gelişim sürecinde Leonard White tarafından 1926 yılında yayınlanan ve kamu yönetimi alanındaki ilk ders kitabı olan 'Kamu Yönetimi İncelemelerine Giriş' adlı çalışmanın da önemli bir etkisi bulunmaktadır (Ergun, 2004: 9). 1937 yılından sonra ise Gulick ve Urwick tarafından kaleme alınan 'İdare Bilimi Üzerine İncelemeler' adlı çalışmada da yönetimin öğelerini meydana getiren planlama, örgütlenme, personel yönetimi, yönlendirme, eşgüdüm, denetim ve bütçeleme gibi önemli esaslar ortaya konulmuştur. 1930'lu yıllardan 1950'li yıllara kadar etkisini gösteren bu yönetim anlayışı hem psikoloji hem de sosyoloji alanlarında yaşanan önemli gelişmelerden de etkilenecek 'İnsan İlişkileri Okulu' adını almıştır. Kamu yönetiminde 1960'lı yıllar son derece büyük önem arz etmektedir. Nitekim bu yıllarda özellikle ABD'de yaşanan bazı gelişmelerin (özellikle toplumsal) kamu yönetimini önemli derecede şekillendirdiği bilinmektedir. 1960'lı ve 1970'li yıllarda ise ABD'deki kamu yönetiminde önemli katkısı bulunan düşünürlerin 'örgüt yönetimi geliştirme' kavramları üzerinde odaklandıkları görülmektedir (Caner, 2015: 6-7).

Kamu yönetiminde geleneksel kamu yönetimi anlayışı, 1800'li yıllardan 1970'li yılların sonuna kadar çok fazla değişim geçirmeden varlığını devam ettirmiştir. Geleneksel kamu yönetimi anlayışı, verimlilik unsurunu ön planda tutmuş ve merkeziyetçi bir anlayışla hareket etmiştir. Her ne kadar 1930'lu yıllarda Elton Mayo ve arkadaşları tarafından 'davranışsal yaklaşımlar' olarak ifade edilen kamu yönetimi yaklaşımı benimsense de bu yeni yaklaşım geleneksel kamu yönetimi anlayışına tümüyle karşı çıkmamakla birlikte geleneksel kamu yönetiminde eleştirilere neden olan eksikleri gidermeyi ilke edinmiştir. Ancak 1970'li yılların sonlarına doğru hem geleneksel kamu yönetimi anlayışının yaşanan değişimler karşısında yetersiz kalması hem ekonomik, siyasi (ideolojik), sosyal ve diğer faktörlerden dolayı geleneksel kamu yönetimi yerine, yeni kamu yönetimi olarak ifade edilen yeni bir anlayış benimsenmeye başlanmıştır.

Dünyanın birçok ülkesinde 1970'li yılların sonlarından itibaren uygulanmaya başlanan yeni kamu yönetimi anlayışı, geleneksel kamu yönetimi anlayışında benimsenen komuta birliği, düzen, verimlilik, hiyerarşi ve tarafsız profesyonel uzmanlık gibi değerler yerine daha çok parçalı yapıyı, özneliği, halk katılımını ve adem-i merkeziyetçilik anlayışını benimsemiştir (Box, 2005: 450). Yeni kamu yönetimi anlayışının temel olarak üç önemli amacı bulunmaktadır. En önemli amaçlarının başında minimal devlet anlayışının benimsenmesi gelmektedir. Bu anlayışa göre devletin, kürek çekmesi değil, dümen tutması gerektiğidir. İkinci önemli amacı ise kamu yönetiminin bir işletme olarak görülmesi ve özel sektörlerde uygulanan yönetim tekniklerinin kamu yönetiminde de uygulanmasıdır. Üçüncü önemli amacı ise kamu yönetiminde piyasa mekanizmalarının benimsenmesidir.

Yeni kamu yönetimi anlayışında 'özelleştirme', 'e-devlet', 'yönetişim', 'performans yönetimi' ve 'toplam kalite yönetimi' gibi önemli araçlar bulunmaktadır. Bu araçlar, yeni kamu yönetiminin temel çizgisini ortaya koymaktadır. Geleneksel kamu yönetimi anlayışı ile yeni kamu yönetimi anlayışı karşılaştırıldığında önemli farklılıklar dikkat çekmektedir. Söz konusu farklılıkların önemli bir kısmı aşağıdaki tabloda gösterilmektedir.

Tablo 1. Geleneksel Kamu Yönetimi Anlayışı ile Yeni Kamu Yönetimi Anlayışının Karşılaştırılması

	Geleneksel Kamu Yönetimi	Yeni Kamu Yönetimi
Yapı	<ul style="list-style-type: none"> • Merkeziyetçi • Katı Hiyerarşi • Hizmet Devleti • Geniş Merkez • Katı Örgüt Yapısı • Büyük Ölçekli Yapı • Bürokrasi Yönelimli 	<ul style="list-style-type: none"> • Adem-i Merkeziyetçi • Yumuşak Hiyerarşi • Minimal Devlet • Dar Merkez-Geniş Çevre • Esnek Örgüt Yapısı • Küçük Ölçekli Yapı • Piyasa Yönelimli
Roller, İlkeler ve Politikalar	<ul style="list-style-type: none"> • Örgüt Merkezli • Yönetim (Administration) • Az Yetkili Yönetici • Bürokrat Tipi Yönetici • Yetkiyi Toplayan • Gizlilik • Kuralcı ve Kırtasiyeciler • Kurallara Bağlı Yakından Kontrol • Üst Yöneticiye Bağlı Değerlendirme • Sevk ve İdare • Hizmetlerde Nicelik • Kapalı Enformasyon Kanalları • Birey Yönetimli • Sabit Ücret • Risk Almakta İsteksiz • Girdi ve Süreç Odaklı 	<ul style="list-style-type: none"> • Müşteri-Vatandaş Merkezli • İşletme (Management) • Yetkilendirilmiş Yönetici • Girişimci Yönetici • Yetkiyi Paylaşan • Şeffaflık • Vizyon Sahibi ve Esnek • Performans Hedefli Denetim • Çok Yönlü Değerlendirme • Yönetişim • Hizmetlerde Kalite • Açık Enformasyon Kanalları • Ekip Yönetimli • Performansa Bağlı Ücret • Risk Almakta İstekli • Çıktı ve Sonuç Odaklı

Kaynak: (Eryılmaz, 2016: 58).

Tabloda da görüldüğü üzere, yeni kamu yönetimi anlayışı ile birlikte merkeziyetçi anlayış yerine adem-i merkeziyetçilik anlayışı, hizmet devleti anlayışı yerine minimal devlet anlayışı, büyük ölçekli yapılar yerine küçük ölçekli yapılar, katı örgüt yapısı yerine esnek örgüt yapısı, katı hiyerarşi yerine yumuşak hiyerarşi ve bürokrasi yönelimli yerine piyasa yönelimli bir anlayış benimsenmiştir. Yeni kamu yönetimi anlayışı, ayrıca örgüt merkezli bir anlayış yerine müşteri-vatandaş merkezli bir anlayışı, girdi ve süreç odaklı yerine çıktı ve sonuç odaklı bir anlayışı ilke edinmiştir.

Kamu yönetiminin gelişim sürecine bakıldığında, yönetim anlayışında önemli değişim ve dönüşümlerin yaşandığı görülmektedir. Kamu yönetiminde sürekli olarak değişim ve dönüşümlerin yaşanması kamu yönetiminde bunalımı, diğer bir ifadeyle kimlik krizi sorununu meydana getirmektedir. Kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorunu, geçmiş dönemlerde olduğu gibi günümüzde de önemli bir tartışma konusu olarak karşımıza çıkmaktadır.

2. Kamu Yönetiminde Kimlik Krizi Sorunu

Kamu yönetimi hem bir akademik disiplin hem de bir meslek ya da bir faaliyet olarak değerlendirilmektedir. Bilindiği üzere, kamu yönetimi disiplini başta, siyaset, sosyoloji, ekonomi, işletme, hukuk ve tarih olmak üzere farklı birçok disiplinden yararlanarak gelişim gösterdiği için 'disiplinlerarası' bir bilim olarak görülmektedir. Kamu yönetimi, farklı disiplinlerden sürekli olarak yararlandığı için istikrarlı ve değişmez temel ilke ve özellikler etrafında gelişmemiştir. Bu durum kamu yönetiminin kimlik krizi sorunu yaşamasına da yol açmaktadır.

Kamu yönetiminde kimlik krizi ifadesi ilk kez 1968 yılında Dwight Waldo tarafından kullanılmıştır. Waldo, kamu yönetimi alanında yaratıcı bir teorisyen ya da bir sentezleyiciden çok, bir yorumcu ve eleştirmendi (Fry ve Raadschelders, 2017: 419). Waldo, kamu yönetiminde yaşanan kimlik kriz sorununun, 1930'larda başladığını ve İkinci Dünya Savaşı sonrasında zirveye çıktığını ve özellikle 1960'lı yılların sonrasında içinden çıkılmaz bir hal aldığını belirtmektedir (Özer ve Çevik, 2022: 263). Bilindiği üzere, kamu yönetiminde 1960 sonrasında yeni bir dönem başlamış ve geleneksel kamu yönetimi anlayışı, yaşanan değişim ve dönüşümler karşısında yetersiz kalmasından dolayı yeni kamu yönetimi anlayışı benimsenmeye başlanmıştır.

Kamu yönetim disiplininin hem inceleme konusunun hem de inceleme araçlarının tam olarak ne olduğuna dair net bir cevap alınmamaktadır. Kamu yönetimi bir bilim dalı olarak var olduğundan beri karşı karşıya kaldığı ve tartışmalara yol açan temel sorular şu şekilde sıralanabilir (Kayıkçı, 2017: 698-699);

- a) Kamu yönetiminin temel alanı (nesnesi), devlet midir yoksa örgüt müdür?
- b) Kamu yönetiminin amacı verimlilik midir? Kamu yararı mıdır?
- c) Kamu yönetimi, teknik bir bilim dalı mıdır, değerler bu bilim dalını şekillendirir mi?
- d) Evrensel yönetim ilkeleri var mıdır? Yok mudur?
- e) Siyaset ve yönetim ayrı mıdır? Yönetim, siyasetin alt dalı mıdır?
- f) Bürokrasi, amaç mıdır? Araç mıdır?
- g) Bürokrasi, kamu hizmetinin sunulmasında tek araç mıdır?
- h) Devlet, büyük mü yoksa küçük mü olmalıdır?
- i) Devlet kamu hizmetini tek başına mı vermeli yoksa hizmet alanını özel sektör ya da sivil toplumla paylaşmalı mı?
- j) Devlet, vatandaşa mı yoksa müşteriye mi hizmet vermelidir?
- k) Geleneksel bürokratik örgütlenme mi yoksa işletmecilik ilke ve örgütlenmeleri mi iyidir?

Kamu yönetiminde kimlik krizi sorunu ile ilgili tartışmalar hem yabancı yazında hem de Türk yazında uzun bir süredir tartışma konusu olarak devam etmektedir. Kimlik krizi/bunalımı yabancı yazında birçok araştırmacı tarafından ele alınmıştır. Kimlik krizinin

yabancı yazınca araştırmacılar tarafından ele alındığı önemli kaynakların bazılarını şu şekilde sıralamak mümkündür (Gören, 2021: 2723-2725);

a) M. Shamsul Haque (1996) tarafından yazılan *The Intellectual Crisis in Public Administration In The Current Epoch Of Privatization* adlı makalede, kamu yönetimindeki kimlik krizi sorununun geçmişten itibaren var olduğu ve bu konuda iki kutup olduğu belirtilmektedir. Bu kutuplardan birincisi, kimlik krizinin nedenlerini; kamu yönetimi teorilerinin ve yaklaşımlarının başka bilimlerden yararlanması, siyaset –yönetim ayrılığının çözülememesi ve kamu örgütleri açıklanırken işletme yönetiminin örgütün yapısından beslendiğinden dolayı kendine özgü bir örgüt olmamasına bağlamaktadır. Diğer kutup ise esas sorununun paradigma krizi olduğunu ifade etmektedir.

b) U.C. Mandal ve J. Rawat (1997) tarafından yazılan *Public Administration: Principles and Practice* adlı kitapta, hem kamu yönetimi ile ilgili yeni yaklaşımlar ele alınmakta hem de kamu yönetiminin yaşanan değişim ve dönüşümlere uyum sağlamasının şart olduğu ifade edilmektedir. Kimlik tanımlamasının olmadığını öne süren yazarlar, tanımlamanın ancak yeni yaklaşımlar aracılığıyla yapılabileceğini öne sürmektedirler. Kitapta, kimlik krizini disiplinin sınırlarının belirlenmesi üzerinde şekillendirmektedir.

c) Shriram Maheshwari (2002) tarafından yazılan *A Dictionary of Public Administration* adlı kitapta, kamu yönetimindeki kimlik krizi tanımlanmakta ve yaşanan kimlik krizinin birçok nedeni olduğu ifade edilmektedir. Kamu yönetiminin sınırlarının tam olarak belirlenmesini gerektiğini ifade eden yazar, yaşanan kimlik krizinin yalnızca kamu yönetiminde olmadığını aynı krizin sosyal bilimlerde yer alan başta psikoloji, sosyoloji ve ekonomi olmak üzere birçok bilim dalında da yaşandığını öne sürmektedir. Yazar, sosyal bilimlerde bir konunun birden fazla disiplinle ilgili olmasından dolayı kimlik krizinin yaşandığını belirtmektedir.

d) Eran Vigoda (2003) tarafından yazılan *Rethinking the Identity of Public Administration: Interdisciplinary Reflections and Thoughts on Managerial Reconstruction* adlı makalede, sosyal bilimlerin bağımsız olmadığı öne sürülmekte ve kamu yönetimi disiplinin daha önce politika, ekonomi ve hukuk bilimleri içerisinde ele alınırken şuan ise disiplinin kendi içinde ele alındığı ifade edilmektedir. Makalede, Waldo'nun ifade ettiği kimlik krizi sorununun günümüze kadar sürdüğünden bahsedilmektedir. Yazar, kamu yönetimindeki kimlik tanımlamasının üç bilim dalıyla tanımlanabileceğini öne sürmektedir. Birincisi, Politika Analizi: Politik bilimler ve politik ekonomi; İkincisi, Sosyoloji: Kültürel ve toplumsal çalışmalar; Üçüncüsü ise yönetim ve örgütsel çalışmalar şeklinde ifade edilmektedir. Yazara göre kimlik krizi sorunu, bağımsızlık sorunu olarak görülmektedir.

e) Udo Pesch (2005) tarafından yazılan *The Predicaments of Publicness: An Inquiry Into the Conceptual Ambiguity of Public Administration* adlı kitapta, kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizinin özellikle 1980 sonrasında özelleştirmelerin başlamasıyla zirveye çıktığı öne sürülmektedir. Yazarın kamu yönetiminde kriz söylemi, kamu ve özel ayırımının netleşmesi üzerinde şekillenmektedir.

f) Sara R. Jordan (2005) tarafından yazılan *Methodological Balkanization, Language Games and the Persistence of the Identity Crisis in Public Administration: A Student's Perspective* adlı makalede, kamu yönetimindeki kimlik krizi sorunun temel nedeni olarak yöntem konusunda

herkesin uzlaşmaması gösterilmektedir. Dolayısıyla kimlik krizi sorununun çözülmesi için kamu yönetiminin kendine özgü bir yöntem geliştirmesi gerektiği ifade edilmektedir.

g) Rosemary O'Leary, David M. Van Slyke, Soonhee Kim (2010) tarafından yazılan *The Future of Public Administration Around the World: The Minnowbrook Perspective* adlı kitapta, kimlik krizi değerlendirmesinde kamu yönetim disiplininin kendine özgü bir çalışma alanının olmadığı öne sürülmektedir. Minnowbrook konferansının üçüncüsü olarak karşımıza çıkan ve kamu yönetimi alanına önemli katkılar sağlayan bu kitap, kimlik krizinin günümüzde tartışıldığını ve söz konusu konferansta kamu yönetim disiplininin kendine özgü alanının netleştirilmesi bakımından sunulan bilgilerin önemine dikkat çekmektedir. Kitapta, kamu yönetiminin sınırlarının belli olmadığı ve ortaya çıkan her yeni yaklaşımdan etkilendiği için kimlik krizi sorunu ile karşı karşıya gelindiği ifade edilmektedir.

h) Jos C. N. Raadschelders (2010) tarafından yazılan *Identity Without Boundaries: Public Administration's Canon(s) of Integration* adlı makalede, kimlik krizine geniş bir şekilde yer verilmektedir. Yazara göre kamu yönetimindeki kimlik krizi sorunun en önemli nedeni ise kamu yönetimi disiplininin sınırlarının net bir şekilde çizilmemesidir. Yazar, kimlik krizi sorunun çözülmesi için kamu yönetiminin sınırlarının tam olarak belirlenmesi gerektiğini ve bunun için hem epistemolojik anlamda ilerleme ve metodolojik bir model oluşturulması hem de farklı disiplinler arasında entegrasyon sağlanması gerektiğini ifade etmektedir.

i) Norma M. Riccucci (2010) tarafından yazılan *Public Administration: Traditions of Inquiry and Philosophies of Knowledge* adlı kitapta, sosyal bilimlerin kendine özgü bir paradigmanın olmadığı dolayısıyla kimlik krizinin sosyal bilimlerde kaçınılmaz olduğu ifade edilmektedir. Kitapta, kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizinin en önemli ayağı olarak yönetim-siyaset ayrılığının siyaset tarafından durdurulduğu ifade edilmektedir.

j) David John Farmer (2010) tarafından yazılan *Public Administration in Perspective: Theory and Practice Through Multiple Lenses* adlı kitapta, kamu yönetiminin farklı bilim dallarıyla iç içe olduğundan dolayı kimlik krizi sorunun yaşandığı öne sürülmektedir. Yazar, kimlik krizine farklı perspektifler aracılığıyla bir açılım sağlamaya çalışmaktadır.

Kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorunu yabancı yazında olduğu gibi Türk yazında da yer almaktadır. Yılmaz Üstüner tarafından yazılan *Kamu Yönetimi Disiplininde Kimlik Sorunsalı* adlı bildirisinde, 1968 yılında kamu yönetiminde kimlik krizi ile ilgili yorumların 1990'lı yıllarda da geçerliliğini koruduğu, bu krizin ve krize yönelik çözüm arayışlarının süreceği ifade edilmektedir (Üstüner, 1995: 59). Gencay Şaylan tarafından yazılan *Kamu Yönetimi Disiplininde Bunalım ve Yeni Açılımlar Üzerine Düşünceler* makalede ise kamu yönetimi disiplininin siyaset, toplum ve örgüt kuramlarının ara kesiti üzerinde olduğu için disiplinin ortaya çıkış sürecinden itibaren bir gerilim taşıdığı belirtilmektedir (Şaylan, 2000: 5).

Şükrü Özen ise kimlik krizini sorununun kaynağında, kamu yönetiminin diğer disiplinlerin desteğini alarak ve onlardan yararlanarak gelişen 'disiplinlerarası' bir disiplin olmasını bulmaktadır. Kamu yönetimi disiplininin hem geleneksel olarak ifade edilen disiplinlerden daha genç olması hem de uygulama alanının birbirinden farklı birçok konu ve sorunu içermesinden dolayı disiplininin psikoloji, sosyoloji, felsefe, siyaset bilimi, hukuk, tarih, eğitim, iktisat, işletme yönetimi ve mimarlık gibi disiplinlerden sürekli olarak bilgi almasına yol açmıştır. Sürekli alınan bilgi alışış sonucunda da kamu yönetimi disiplinin

bütünleşik bir merkez etrafında gelişmemesine neden olmuştur (Özen, 1995: 71'den akt. Kalfa, 2011: 404). Birgül Ayman Güler tarafından yazılan 'Nesnesini Arayan Disiplin: Kamu Yönetimi' adlı makalede ise özellikle küreselleşme ve özelleştirme süreçleriyle birlikte kamu yönetiminin nesnesinin yitirildiği ifade edilmektedir. Dolayısıyla kamu yönetimindeki tüm kavramların, çalışma yöntemleri ve terimlerin yeni düzene göre kurgulanması gerektiği öne sürülmektedir (Güler, 1994: 3-4).

Görüldüğü üzere, kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorunu hem yabancı yazında hem de Türk yazında uzun bir süredir tartışılmaktadır. Dolayısıyla kimlik krizi sorunun evrensel bir nitelik taşıdığı söylenebilir. Bu sorunun çözümüne yönelik çözüm arayışları da son derece büyük önem arz etmektedir.

3. Kimlik Krizi Sorununa Yönelik Çözüm Arayışları

Daha önce de ifade edildiği üzere, kamu yönetiminde geleneksel kamu yönetimi anlayışı, 1970'li yıllara kadar çok fazla değişim geçirmeden varlığını sürdürmüştür. Ancak 1970'lerden sonra çoğu ülkede geleneksel kamu yönetimi anlayışı, yaşanan hızlı değişim ve dönüşümler karşısında yetersiz kaldığı düşüncesiyle önemli eleştirilere maruz kalmış ve çözüm odaklı yeni yönetim anlayışlarının benimsenmesi gerektiği öne sürülmüştür.

Geleneksel kamu yönetim anlayışında temel olarak dört ana problem olduğu ifade edilmektedir. Birincisi, geleneksel kamu yönetimi anlayışında ifade edilen 'en iyi tek yol' düşüncesi problemi olarak görülmektedir. İkincisi, siyasi kontrol modellerinin hem mantıksız hem de yetersiz olduğu öne sürülmektedir. Üçüncüsü, bürokratik yönetim kuramının, modern olmadığı ve sağlam bir reforma gerek duyulduğu ifade edilmektedir. Dördüncüsü ise kamu tercihi teorisine, bütün bürokrasi düşüncesinin özgürlüğü alıp götürdüğü gibi piyasa ile karşılaştırıldığında yeterince etkili olmadığıdır (Hughes, 2014: 120-123).

Geleneksel kamu yönetimi anlayışının yetersiz kalınması ve kamu yönetiminde kimlik krizi sorunu yaşanması yönetimde yeni yaklaşımların benimsenmesine yol açmıştır. Kamu yönetimindeki kimlik krizi sorununa yeni kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde çözüm arayan yaklaşımları 'yeni kamu yönetimi hareketi', 'yeni kamu işletmeciliği', 'yeni kamu hizmeti' ve 'neo-Weberyen devlet yaklaşımı' çerçevesinde değerlendirmek mümkündür. Bu yaklaşımlara kısaca değinmek gerekirse;

a) *Yeni Kamu Yönetimi Hareketi*: Yeni kamu yönetimi ifadesi, geleneksel kamu yönetiminde yaşanan sorunların üstesinden gelmeyi ilke edinen hem geniş bir teknik yelpazeyi hem de önemli perspektifleri içermektedir (Pffner, 2004: 445). Yeni kamu yönetimi anlayışı, özellikle 1980'lerden sonra dünyanın birçok ülkesinde yaygın bir şekilde uygulandığı bilinmektedir. Ancak bu anlayışa yönelik ilk adımların Waldo'nun öncülüğünde 1960'lı yıllardan sonra yapılan üç önemli Minnowbrook Konferanslarının önemli bir etkisi olduğu bilinmektedir.

Yeni kamu yönetimi hareketi çerçevesinde, Waldo tarafından düzenlenen ve kamu yönetimine önemli kazanımlar sağlayan ilk Minnowbrook Konferansı, 1968 yılında Syracuse Üniversitesinde Adirondack Dağlarında bulunan Minnowbrook tesisinde gerçekleştirilmiştir. Yeni kamu yönetiminin ortaya çıkış sürecini, 1968 tarihli Minnowbrook Konferansı öncesine dayandıran düşünürler de bulunmakta ancak, bu konferans yeni yönetimin hem doğuşu hem

de gelişimi noktasında atılan en önemli adımların başında gelmektedir (Özgür ve Öztepe, 2015: 99-100). Bu konferansta genel olarak tartışılan konular ise şu şekilde sıralanabilir (Frederickson, 1989: 97);

- a) Verimlilik ve ekonomiklik ölçütlerine sosyal eşitliğinde eklenmesi,
- b) Yönetime, dürüstlük, sorumluluk ve etik gibi önemli kelimelerin tekrar dâhil edilmesi,
- c) Kamu kurumlarının vatandaşların değişen ihtiyaçlarına göre dizayn edilmesi,
- d) Etkin kamu yönetimi anlayışının katılımcı ve aktif bir vatandaşlık anlamında tanımlanması,
- e) Devletin büyümesi yerine, yaşanan değişimin daha önemli konu olarak ele alınması,
- f) Katı hiyerarşinin ciddi bir şekilde sorgulanmasıdır.

Yeni kamu yönetimi hareketi doğrultusunda diğer iki Minnowbrook Konferansı ise 1988 ve 2008 yılında gerçekleştirilmiştir. Bu konferanslar da genel olarak şeffaflık, hesap verebilirlik, insan ilişkileri ve sosyal eşitlik gibi önemli konular ele alınmıştır. Yapılan bu üç önemli konferans birçok açıdan eleştiri almasına rağmen ortaya koydukları temel ilke ve özellikler ile yeni kamu yönetimi anlayışına önemli katkılar sağladıkları bilinmektedir.

b) Yeni Kamu İşletmeciliği: Kamu işletmeciliği kavramı, kamu kurum ve kuruluşlarının özel sektör yönetiminden etkilenmesi sürecinde gündeme gelmeye başlamıştır. Kamu işletmeciliği yaklaşımı, Perry ve Kramer'in 1983 yılında yayınladıkları 'Public Management: Public and Private Perspectives' adlı derleme kitap ile kamu yönetimi literatürüne girdiği bilinmektedir. Bu çalışmada yazarlar, yeni ortaya çıkan yönetim anlayışının özelliklerini, kamu birimlerinin üstlendikleri görevleri yerine getirmelerinin şekil ve yollarını hem anlamak hem de geliştirmek; bunu yaparken de yürütme erki ve bunun kapsadıklarını analiz etmek, kamu yöneticilerinin daha etkin bir donanıma sahip olacak araçları ve teknikleri geliştirme ve yöntemsel olarak örgütler arası karşılaştırma teknikleri üzerine odaklanmak (Üstüner, 2000: 16) şeklinde ifade etmişlerdir.

Kamu yönetimi alanında işletmecilik anlayışı, 1990'lı yıllarda C. Hood'un önemli çalışmalarıyla bir ivme kazanmış ve bu doğrultuda geliştirilen yeni kamu işletmeciliği yaklaşımı kamu yönetimi alanında önemli bir değişim ve dönüşüm olarak görülmeye başlanmıştır. Bu yeni yaklaşımın kabul görmesi, önce İngiltere'de kabul görmeye başlamış ve oradan da başta Amerika Birleşik Devletleri ve Yeni Zelanda olmak üzere birçok ülkeye yayılmaya başlamıştır. Yeni kamu işletmeciliği yaklaşımı ile sonuç odaklı bir hesap verme anlayışının ön plana koyulması ve kamu-özel sektör arasındaki temel farklılıkların ortadan kaldırılması (Kayıkçı, 2017: 704-705) temel ilke edinilmiştir.

c) Yeni Kamu Hizmeti: Yeni kamu işletmeciliği yaklaşımında olduğu gibi, yeni kamu hizmeti yaklaşımında da temel ilke ve özellikleri yansıtan önemli unsurlar bulunmaktadır. J. Denhardt ve R. Denhardt tarafından geliştirilen bu yaklaşımın en önemli unsurları; Örgütsel hümanizm, topluluk ve sivil toplum modelleri, demokratik vatandaşlık teorileri ve yeni kamu yönetimi ve postmodern kamu yönetimi (Denhardt ve Denhardt, 2007: 27) şeklinde sayılmaktadır.

Yeni kamu hizmeti yaklaşımının yedi önemli ilkesi bulunmaktadır. Bu temel ilkeler; Kamu yararının temel amaç olması; müşteriye değil, vatandaşa hizmet anlayışının benimsenmesi; girişimciliğe değil, vatandaşlığa önem verilmesi; demokratik olarak hareket edilmesi; stratejik olarak düşünülüp, hesap verebilirliğin kolay bir şey olmadığı farkında olunması; sadece üretkenliğe değil, insana da değer verilmesi ve idare etme yerine hizmet etmeye odaklanması (Ayhan ve Önder, 2017: 36-40) şeklinde sıralanmaktadır. Bu yaklaşım, diğer yeni kamu yönetimi yaklaşımlarının tamamlayıcısı olarak karşımıza çıkmaktadır.

d) Neo-Weberyen Devlet Yaklaşımı: Bu yaklaşım, C. Pollit ve G. Bouckert tarafından geliştirilmiştir. Pollit ve Bouckert'e göre neo-Weberyen devlet yaklaşımı, yeni kamu işletmeciliği ile Weberyen bürokrasi modelinin birleştirilmesidir. Neo-Weberyen devlet yaklaşımının temel özellikleri; hukuk üstünlüğüne dayalı bir demokratik Anayasa, müşteri olarak vatandaşın katılımı ve temsili, vatandaş rolünün bir parçası olarak müşteri rolü, müşteri ve hizmet odaklı bir kamu hizmeti yönetimi, kalite yönetimi tarafından optimize edilmiş profesyonel bir kamu sektörü, sözleşme yönetimi ile hukuk devleti kültürünün tamamlanması ve yasallığa, verimliliğe, etkinliğe ve ekonomikliğe dayalı bir meşrutiyet şeklinde sıralanabilir (Gökçe, 2017: 241-243).

Neo-Weberyen devlet yaklaşımı hem geleneksel kamu yönetimi anlayışında hem de yeni kamu işletmeciliği anlayışında yer alan önemli temel ilke ve özelliklerini bir araya getirerek karma bir anlayışı benimsemiştir. Geleneksel kamu yönetimi anlayışı ve yeni kamu işletmeciliği anlayışının tamamlayıcısı olarak görülen bu yeni yaklaşım, birçok açıdan eleştiri olsa da savunduğu temel ilke ve özellikler ile kamu yönetimine önemli katkılar sağlamıştır.

Görüldüğü üzere, kamu yönetiminin ortaya çıkış sürecinden günümüze geleneksel kamu yönetimi (GKY) ve yeni kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde, 'yeni kamu yönetimi hareketi (YKYH)', 'yeni kamu işletmeciliği (YKİ)', 'yeni kamu hizmeti (YKİ)' ve 'neo-Weberyen devlet (NWD)' olmak üzere birçok farklı yaklaşım benimsenmiştir. Bu yaklaşımların önemli ortak yanları bulunmakla birlikte birçok açıdan farklılıklar da taşımaktadır. Kamu yönetiminde dikkat çeken söz konusu yaklaşımlar, aşağıdaki tabloda karşılaştırmalı şekilde gösterilmektedir.

Tablo 2. Kamu Yönetimi Yaklaşımları

Yaklaşım	Temel İddia	Tarih	Teorisyenler	Kime Hizmet Edecek	Nasıl (hangi araçla) hizmet edecek	Siyaset-Yönetim İkiliği
GKY	Yönetimde etkinlik ve verimlilik sağlanmalıdır.	1990'ler	Charles Bonnin, W.Wilson, M.Weber H.Fayol, F. Taylor,	Vatandaşa	Bürokrasi	Evet
YKYH	Kamu yönetiminde etkinlik ve verimlilik unsurlarına sosyal adalet unsurunun dâhil edilmesi.	1960-1970	G. Fredericson D. Waldo	Vatandaşa	Geleneksel bürokrasinin dönüştürülerek toplumsal eşitliğin gerçekleşmesini sağlanması.	Hayır
YKİ	İşletmeye yönelik yöntemler kullanılarak devletin hem daha etkin hem de tüketiciye daha duyarlı hale getirilmesi.	1991	C. Hood	Müşteriye	Piyasa tipi, mekanizmalar, rekabetçi sözleşmeler, bürokrasi performans göstergeleri,	Evet
YKH	Vatandaşı ön plana alıp ona hizmet etmeyi ilke haline edinme.	2000	J. Denhardt	Vatandaşa	Bürokrasi, Sivil toplum	Hayır
NWD	Geleneksel devlet araçlarını modern hale getirerek hem daha etkin, hem daha profesyonel hem de vatandaşlara karşı daha duyarlı bir hale gelmesini sağlamak. İşletme tarzı yöntemlerin yanı sıra, devlet kendi yöntem, kural ve kültür anlayışıyla özgün bir aktör olarak görülmektedir.	2004	C. Pollit G. Bouckaert	Vatandaşa	Bürokrasi	Hayır

Kaynak: (Kayıkcı, 2017: 707-708).

Tabloda da görüldüğü üzere, kamu yönetiminin temel iddiası, hizmet amacı ve hizmet aracı sürekli olarak değişmektedir. Kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorunu, farklı yaklaşımlarla çözülmeye çalışılsa da yeterince başarılı olamadığı görülmektedir. Günümüzde önemli bir değişim ve dönüşüm sürecine tanık olmaktadır. Yaşanan bu değişim ve dönüşüm sürecinden kamu yönetimi kimliği de etkilenmekte ve yaşanan kimlik krizi sorunu her dönemde olduğu gibi ilerleyen dönemlerde tartışma konusu olarak gündeme gelmeye devam edecektir.

SONUÇ

Birçok ülkede idari reform açısından 1980'li yıllar önemli bir dönüm noktası olarak görülmektedir. Özellikle küreselleşme süreciyle birlikte toplumsal, siyasal ve teknolojik değişimlerin de etkisiyle kamu yönetimi alanında önemli değişim ve dönüşümler meydana gelmektedir. Toplumsal, siyasal ve teknolojik değişimler karşısında yetersiz kalan geleneksel kamu yönetimi anlayışı yerine, 1970'lerden sonra yeni kamu yönetimi anlayışı benimsense de kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorununa çözüm bulunamamıştır.

Kamu yönetiminde kimlik krizi sorunu çalışmada da görüldüğü üzere, hem yabancı yazında hem de Türk yazında sıkça tartışma konusu olmaktadır. Bu konuda yapılan çalışmalara bakıldığında, görüş birliği sağlanamadığı görülmektedir. Ancak bu konudaki görüşlerin genel olarak hep benzer noktalarda yoğunlaştıkları görülmektedir. Kimlik krizi sorununu ele alan çalışmalarda, genel olarak kamu yönetimi disiplinin kendisine özgü bir paradigması olmadığı ve bu disiplinin psikoloji, sosyoloji, felsefe, siyaset bilimi, hukuk, tarih, eğitim, iktisat ve işletme yönetimi gibi sosyal bilimlerle iç içe olmasından dolayı kimlik krizinin yaşanılmasının kaçınılmaz olduğu ifade edilmektedir.

Kimlik krizi sorunu, yalnızca kamu yönetiminde değil, diğer sosyal bilim alanlarında da yaşanmaktadır. Kamu yönetiminde yeni kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde, 'yeni kamu yönetimi hareketi', 'yeni kamu işletmeciliği', 'yeni kamu hizmeti' ve 'neo-Weberyan devlet yaklaşımı' ile kimlik krizi sorununa yönelik çözüm bulunmaya çalışılsa da istenilen düzeyde başarı sağlanamamıştır. Bu yaklaşımlar, kamu yönetiminin gelişim sürecini önemli bir şekilde etkilese de köklü değişiklikler meydana getirmemekte ve daha önce uygulanan yaklaşımların tamamlayıcısı olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuç olarak, kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorununun çözülebilmesi için sınırlarının tam olarak belirlenmesi ve kamu yönetim yapısının yaşanan değişim ve dönüşümlere karşı uyumlu hale getirilmesi gerekmektedir. Ancak özellikle küreselleşmenin ve dijitalleşmenin de etkisiyle vatandaş isteklerinin sürekli olarak değişebileceği göz önünde bulundurulduğunda, kamu yönetiminde uygulanabilecek olan her yeni yönetim anlayışının doğal olarak hem eleştirilebileceği hem de sorgulanabileceği söylenebilir. Dolayısıyla günümüzde olduğu gibi ilerleyen dönemlerde de kamu yönetiminde yaşanan kimlik krizi sorununun gündeme gelmeye devam edeceğini söylemek mümkün görünmektedir.

Araştırma ve Yayın Etiği Beyanı

Bu çalışmada içerisinde sunduğum verileri, bilgileri ve dokümanları akademik ve etik kurallar çerçevesinde elde ettiğimi, tüm bilgi, belge, değerlendirme ve sonuçları bilimsel etik ve ahlak kurallarına uygun olarak sunduğumu, çalışmada yararlandığım eserlerin tümüne uygun atıfta bulunarak kaynak gösterdiğimi, kullanılan verilerde herhangi bir değişiklik yapmadığımı, çalışmanın özgün olduğunu, bildiririm. Aksi bir durumda aleyhime doğabilecek tüm hak kayıplarını kabullendiğimi beyan ederim.

Yazarların Makaleye Katkı Oranları

Bu çalışma, tek yazar tarafından hazırlanarak ortaya konulmuştur.

Çıkar Beyanı

Bu çalışmanın hazırlanmasında çıkar çatışması yaşanacak herhangi bir durum bulunmamaktadır.

KAYNAKÇA

- Ayhan, E. ve M. Önder (2017). "Yeni Kamu Hizmeti Yaklaşımı: Yönetişime Açılan Bir Kapı". *Gazi İktisat ve İşletme Dergisi*, 3 (2), 19-48.
- Box, R. C. (2005). "Dialogue and Administrative Theory and Praxis: Twenty-Five Years of Public Administration Theory". *Administrative Theory and Praxis*, 27 (3), 438-466.
- Caner, C. (2015). *Türkiye'de İdari Sistem*. Kütahya: Academia Yayınevi.
- Çevik, H. H. (2010). *Kamu Yönetimi Kavramlar-Sorunlar-Tartışmalar*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Denhardt, J. V. ve R. B. Denhardt (2007). *The New Public Service: Serving, Not Steering*. New York: M.E. Sharpe.
- Emre, C. (2003). *Yönetim Bilimi Yazıları*. Ankara: İmaj Yayınevi.
- Ergun, T. (2004). *Kamu Yönetimi Kuram Siyasa Uygulama*. Ankara: TODAİE Yayınları.
- Eryılmaz, B. (1994). *Kamu Yönetimi*. İzmir: Üniversite Kitabevi Yayınları.
- Eryılmaz, B. (2016). *Kamu Yönetimi- Düşünceler -Yapılar-Fonksiyonlar Politikalar*. Kocaeli: Umuttepe Yayınları.
- Frederickson, H. G. (1989). "Minnowbrook II. Changing Epochs of Public Administration". *Public Administration Review*, 49 (2), 95-100.
- Fry, B. R. ve J. C. N. Raadschelders (2017). *Weber'den Waldo'ya Kamu Yönetimi* (Çev. O. Koç vd.). Ankara: Anı Yayıncılık.
- Gökçe, G. (2017). "Neo-Weberyen Devlet (NWD): Paradigma Değişiminin İşaretleri mi?". *International Vision University Ohrid*, 10 (13), 237-246.
- Gören, H. Ö. (2021). "1980-2000 Yılları Arasında Kamu Yönetiminde Kimlik Bunalımı Yabancı Yazında Nasıl Ele Alınmıştır?". *International Social Sciences Studies Journal*, 7 (84), 2721-2727.

- Güler, B. A. (1994). "Nesnesini Arayan Disiplin: Kamu Yönetimi". *Amme İdaresi Dergisi*, 27 (4), 3-19.
- Hughes, O. E. (2014). *Kamu İşletmeciliği ve Yönetimi* (Çev. B. Kalkan, B. Akın ve Ş. Akın). Ankara: Bigbang Yayınları.
- Kalfa, C. (2011). "Kamu Yönetimi Disiplininin Gelişimi ve Kimlik Tartışmaları". *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16 (1), 403-417.
- Karasu, K. (2004). "Kamu Yönetimi Disiplininin Kökenine İlişkin Bir Not". *II. Kamu Yönetimi Forumu Bildirileri*, 225-242.
- Kayıkçı, S. (2017). "Kamu Yönetiminde Kimlik Arayışı". *Türk İdare Dergisi*, (485), 695-710.
- Özen, Ş. (1995). "Kamu Yönetimi Yazınımız ve Örgütler – Yönetim Çalışma Alanı: Tehlikeli İlişkiler". *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyumu: Kuram ve Yöntem Sorunları (II) Grubu*, 70-96.
- Özer, M. A. ve S. N. Çevik (2022). "Kamu Yönetimi Disiplininde Waldo Etkisi: Paradigmanın Değişimi İçin Meydan Okumak". *Yakın Doğu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 15 (2), 263-285.
- Özgür, H. ve M. C. Öztepe (2015). *Amerikan Yeni Kamu Yönetimi Hareketi (YKYH): Sosyal Adalet ve Hakkaniyet Odaklı Bir Kamu Yönetimi Arayışı. Kamu Yönetiminde Paradigma Arayışları-Yeni Kamu İşletmeciliği ve Ötesi*. (Ed. Ö. Köseoğlu ve M. Z. Sobacı). Bursa: Dora Yayınları.
- Parlak, B. ve Z. Sobacı (2005). *Kuram ve Uygulamalarda Kamu Yönetimi Ulusal ve Global Perspektifler*. İstanbul: Alfa Aktüel Yayınları.
- Pfiffner, J. P. (2004). *Traditional Public Administration Versus the New Public Management: Accountability Versus Efficiency. Institutionenbildung in Regierung und Verwaltung: Festschrift für Klaus König*. (Ed. A. Benz, H. Siedentopf and K.P. Sommermann) Berlin: Duncker and Humbolt.
- Rutgers, M. R. (2010). "Theory and Scope of Public Administration: An Introduction to the Study's Epistemology". *Foundations of Public Administration Series*, 1-45.
- Şaylan, G. (2000). "Kamu Yönetimi Disiplininde Bunalım ve Yeni Açılımlar Üzerine Düşünceler." *Amme İdaresi Dergisi*, 33 (2): 1-22.
- Üstüner, Y. (1995). "Kamu Yönetimi Disiplininde Kimlik Sorunsalı". *Kamu Yönetimi Disiplini Sempozyum Bildirileri*, 1, 59-69.
- Üstüner, Y. (2000). "Kamu Yönetimi Kuramı ve Kamu İşletmeciliği Okulu". *Amme İdaresi Dergisi*, 33 (3), 15-31.

EXTENDED ABSTRACT

Public administration, which is seen as an interdisciplinary branch of science, is briefly expressed as 'public administration'. Public administration is considered both as an academic discipline and as a profession or an activity. Today, many people either take part in public administrations or receive direct services from these administrations. Therefore, it is extremely important to understand the emergence process of public administration and the problem of identity crisis in this administration. The aim of this study is to draw attention to the fact that although many approaches have been developed to solve the identity crisis problem in public administration, the identity crisis still continues.

The emergence of public administration dates back to ancient times. As a matter of fact, there was a management understanding in Ancient Egypt, during the Han Dynasty in China and in the Ancient Greek period. However, the scientific treatment of public administration and its examination as a different discipline took place after the 1800s. Therefore, public administration is considered quite young and new compared to other disciplines.

After the 1800s, on the discipline of public administration, 'Principles of Public Administration' written by Charles Jean Bonnin, 'Politics and Management' by Frank J. Goodnow, 'Principles of Scientific Management' written by Frederick R. Taylor, 'Principles of Scientific Management' written by Henri Fayol. Many important studies, such as 'General and Industrial Management' and 'Bureaucracy Theory' written by Max Weber, have been carried out and these studies have significantly affected the development process of the public administration discipline. However, especially with the publication of Woodrow Wilson's article "Examination of Administration" in 1887, the development process of the discipline of public administration accelerated and this discipline began to attract great attention in the world. For this reason, the year 1887 is scientifically accepted as the beginning of public administration in the literature.

Public administration was shaped around the traditional public administration approach from the 1800s to the end of the 1970s and then left its place to the new public administration approach. While basic principles and values such as centralism, strict rules, hierarchy, monopoly, confidentiality and fixed wages are in the foreground in the traditional public administration approach; In the new public management approach, on the other hand, basic features such as decentralization, flexibility, transparency, citizen-orientedness and performance-based wages come to the fore.

Although the new public administration approach, which has been implemented since the end of the 1970s, was developed on the shortcomings of the traditional public administration approach in general, the desired solution to the identity crisis problem in public administration could not be found. The term identity crisis problem in public administration was used for the first time by Dwight Waldo in 1968 and the problem of identity crisis has been a topic of discussion for a long time both in foreign and Turkish literature.

When we look at the studies on the identity crisis problem in public administration, it is seen that there is no consensus. However, it is seen that the opinions on this subject are generally concentrated on similar points. In studies dealing with the problem of identity crisis, it has been observed that the discipline of public administration in general does not have a unique paradigm and that the identity crisis is experienced because this discipline is intertwined with

social sciences such as psychology, sociology, philosophy, political science, law, history, education, economics and business management. It is expressed in both foreign and Turkish literature that it is inevitable.

The problem of identity crisis is not only experienced in public administration. It is known that this problem is also experienced in other social science fields. Within the framework of the new public administration understanding in public administration after 1980, important solutions were proposed for the identity crisis problem with the 'new public administration movement', 'new public management', 'new public service' and 'neo-Weberian state approach', but at the expected level success was not achieved. These approaches could not bring about fundamental changes in public administration and were seen as complementary to the applied administration.

As a result, as in the past, the identity problem in public administration continues to be debated today. In order to avoid the identity crisis problem in public administration, it is necessary to define the boundaries of the administration clearly and to adapt the public administration to the changes and transformations in the world. However, the demands and demands of the public administration are changing day by day. Therefore, it can be said that every new management approach that can be applied in public administration can naturally be both criticized and questioned.